

Henri Joseph Lentulo, perfect dentist and outstanding inventor

Henri Joseph Lentulo, medic dentist iscusit și inventator remarcabil

Liliana Moraru¹, Viorel Perieanu², Claudia Camelia Burcea², Mădălina Perieanu², Mihai Burlibașa², Ștefan Toma³, Nicoleta Măru², Irina Adriana Beuran², Gabriela Tănase², Oana Eftene², Ioana-Cristina Neagoe³, Radu Costea², Raluca Costea⁴, Mădălina Adriana Malița², Mihai Butucescu², Dana Cristina Bodnar²

¹ Universitatea "Titu Maiorescu", București, România

² Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila”, București, România

³ Universitatea „Dacia”, Pitești, România

⁴ Practică privată, București, România

ABSTRACT

Henri Joseph Lentulo was not only a famous dentist, but he was also an important inventor, whose remarkable contributions revolutionized dental practice in the first half of the twentieth century. Thus, in this material we tried to describe as succinctly as possible the activity of this exceptional Italian-French scientist, who was Dr. Henri Joesph Lentulo.

Keywords: dentist, inventor, Lentulo filler

REZUMAT

Henri Joseph Lentulo a fost nu doar un renumit medic dentist, dar a fost și un important inventator, ale cărui contribuții remarcabile au revoluționat practica stomatologică în prima jumătate a secolului XX. Astfel, în acest material am încercat să descriem cât mai succint activitatea acestui excepțional om de știință italo-francez, care a fost Dr. Henri Joesph Lentulo.

Cuvinte cheie: medic stomatolog, inventator, ac Lentulo

INTRODUCERE

Henri Joseph Lentulo a fost un important medic dentist francez de origine italiană, care, prin invenția sa formidabilă din anul 1928, acul Lentulo, instrument de endodonție rotativ care introduce pasta de obturație în interiorul canalelor radiculare, a revoluționat la acel moment medicina dentară, facilitând prin această realizare a sa practicienilor stomatologi din întreaga lume, o manoperă extrem de dificilă și laborioasă, și anume obturația de canal.

S-au spus și se spun multe despre Henri Joseph Lentulo, dar a sosit momentul să prezentăm adevărul despre acest magician al stomatologiei universale, care a reușit să revoluționeze nobila profesie de medic stomatolog, prin inventarea acului Lentulo, acel mic și fragil instrument spiralat, rotativ, care are rolul de a introduce pasta de obturație în interiorul canalelor radiculare. Practic, toți știm ce a reprezentat realizarea acestui instrument pentru practicienii stomatologi din întreaga lume, dar puțini cunoaștem cine a fost cu adevărat Henri

Corresponding author:

Claudia-Camelia Burcea

E-mail: viorelperieanu@yahoo.com

Article History:

Received: 8 September 2021

Accepted: 21 September 2021

Joseph Lentulo, acel remarcabil medic dentist și inventator care a definit endodonția în acel an de grație 1928, când a fost brevetată această extraordinară invenție (endodonția provine din cele două cuvinte grecești *endon* - în interior și *odontos* - dinte, aceasta se ocupă cu tratamentul afecțiunilor din interiorul dintelui, mai precis cu afecțiunile pulpei dentare. Concret, endodonția este specialitatea medicinei dentare care se ocupă cu prevenirea, diagnosticarea și tratamentul patologiei pulpare) (1,2).

DE LA TEHNICĂ DENTARĂ LA MEDICINA DENTARĂ

S-a născut într-o ploioasă zi de toamnă, pe 17 noiembrie 1889, în frumosul oraș francez Nisa, importantă locație de pe malul Mării Mediterane, într-o modestă familie de emigranți italieni, care dețineau aici o mică mercerie: tatăl, Gaétan Lentulo și mama, Catherine Operto (Henri Joseph Lentulo a mai avut 6 frați) (3-8).

Henri Joseph Lentulo și-a petrecut anii copilăriei în orașul natal Nisa. Școala primară, micul Henri a urmat-o în cadrul L'École des Frères de la Doctrine Chrétienne, din același oraș, Nisa. Ulterior, Henri Lentulo a urmat cursurile L'École de la République (3-8).

Începând cu anul 1904, Henri Joseph Lentulo și-a început studiile pentru a deveni tehnician dentar. Trebuie menționat faptul că, la acel moment nu existau studii postliceale, de colegiu sau universitare de tehnică dentară, cum sunt în zilele noastre, ci studiile erau de fapt o perfecționare la locul de muncă. Astfel, viitorul inventator al acului Lentulo a activat întâi ca tehnician dentar pentru un dentist din orașul Nisa, unde a rămas până în anul 1907 (în această perioadă a cochetat cu doctrinele socialiste și a învățat să cânte la mandolină, acest din urmă lucru având să îi fie extrem de folositor, atunci când a imaginat și a realizat acul Lentulo) (3-8).

În anul 1907, Henri Joseph Lentulo a lucrat ca tehnician dentar pentru un dentist din alt oraș francez aflat pe malul Mării Mediterane, este vorba despre orașul Marsilia, pentru ca, începând cu data de 28 octombrie 1908, acesta să devină șef al laboratorului de tehnică dentară al Dr. M. Falmer din Calais, Franța (3-8).

Dar, în luna ianuarie a anului 1909, guvernul francez de atunci a emis un decret extrem de controversat, prin care tehnicienii dentari care doreau să devină medici dentiști (chirurg-dentist, acesta era termenul corect utilizat la acel moment în Franța), puteau să își completeze studiile de la 3 la 5 ani. Concret, tehnicienii dentari puteau să obțină echivalarea celor 3 ani de studiu de tehnică dentară (perfecționarea la locul de muncă) în urma unui examen foarte riguros, pentru ca, ulterior, acestora li

se permită să urmeze încă 2 ani de studii de specialitate într-o școală dentară din Franța, putând deveni chirurgi-dentiști (3-8).

Conștient fiind că această lege are doar un caracter tranzitoriu, Henri Joseph Lentulo s-a grăbit să beneficieze de această facilitate astfel încât, pe data de 24 februarie 1909 acesta a plecat la Paris, unde a studiat timp de mai multe luni pentru susținerea examenului de echivalare a celor 3 ani de studii de tehnică dentară (3-8).

Acest examen a fost trecut cu succes de reputatul medic dentist astfel încât, pe 5 septembrie 1909, Henri Joseph Lentulo s-a înscris la Școala Dentară din Paris (École Dentaire de Paris – E.D.P.), instituție de învățământ medical aflată la acel moment pe Strada Tour d'Auvergne numărul 45 (45 Rue de la Tour d'Auvergne) (3-8).

În continuare, următorii 2 ani de studiu au trecut relativ repede pentru Henri Joseph Lentulo astfel încât, pe data de 24 decembrie 1911, acesta a obținut o binemeritată diplomă de medic dentist (sau chirurg dentist) (diplômé chirurgien dentiste) (3-8).

În anul următor, mai exact în luna aprilie a anului 1912, datorită naționalității sale italiene, Dr. Henri Joseph Lentulo a reușit echivalarea studiilor de stomatologie și în Italia, obținând Diploma de Medic Dentist în cadrul Universității Regale din Torino (L'Université Royale de Turin), Italia.

FIGURA 1. Dr. Henri Joseph Lentulo (1889-1981) în timpul primului război mondial

SOLDAT, APOI MEDIC DENTIST MILITAR ÎN ARMATA FRANCEZĂ

Dar, odată cu izbucnirea primului război mondial (1914-1918), Dr. Henri Joseph Lentulo s-a înrolat pe data de 28 august 1914 în calitate de soldat clasa II în Regimentul I Străin (de voluntari străini) din armata franceză (3-8).

Pe 14 octombrie 1914, Lentulo a fost mutat tot în calitate de soldat clasa II în unitatea de voluntari italieni care a luptat în timpul primului război mondial (1914-1918) în armata franceză (voluntarii străini din armata franceză au fost apoi grupați pe naționalități: italieni, belgieni, ruși etc, având ofițeri de aceeași naționalitate) (3-8).

O lună mai târziu, începând cu data de 13 noiembrie 1914 și până în luna martie a anului 1915, Henri Joseph Lentulo a funcționat în calitate de personal auxiliar în medicină (brancardier și/sau infirmier; medicii dentiști au fost recunoscuți ca personal medical cu grad de ofițeri în armata franceză, abia în anul 1916), în orașul francez Avignon, în cadrul Regimentului 4 Infanterie Străin, voluntari de alte naționalități (3-8).

Pe 30 aprilie, reputatul medic dentist a fost transferat în cadrul Regimentului 2 Străin, care se afla în orașul francez Orleans, unde a rămas exact o lună de zile, când a fost delegat să dirijeze Gara Sanitară De Gray, gară aflată tot pe teritoriul francez (3-8).

Dar adevărata participare a Dr. Henri Joseph Lentulo la operațiunile militare din timpul primului război mondial a început abia după transferul acestuia în Regimentul 359 Infanterie. Concret, medicul francez a participat în timpul primului război mondial, până a fost confirmat medic dentist militar cu grad de ofițer în armata franceză, la bătăliile de la: Fontenelle (21-26 iunie 1915), Ban de Sapt Vosges (1-6 iulie 1915), Lingerkopf și Vosges (26 iulie-6 august 1915) (a fost citat pe 13 august 1915 pe ordinul de zi al Regimentului 359 Infanterie pentru eroism pe câmpul de bătălie), Champagne (28 septembrie-20 octombrie 1915), Verdun (23 iunie-7 iulie 1916; pe 7 iulie 1916, la Verdun, Dr. Lentulo a fost evacuat de pe câmpul de bătălie, datorită inhalării gazelor toxice de luptă lansate de către armata germană) (3-8).

După ce a stat în convalescență aproximativ 3 luni de zile după inhalarea de gaze toxice de luptă la Verdun, pe 10 octombrie 1916, Dr. Henri Joseph Lentulo i-au fost în sfârșit recunoscute competențele de chirurg-dentist și astfel, acesta a fost alocat Serviciului de Chirurgie Buco-Maxilo-Facială din cadrul Spitalului Militar din Montpellier, Franța (3-8).

Pe 27 decembrie 1916, în urma aplicării decerului publicat în Monitorul Oficial din Franța din 3 martie 1916 prin care s-a aprobat înființarea Corpu-

lui de Stomatologie al armatei franceze, Dr. Henri Joseph Lentulo a fost încadrat în armata franceză, în calitate de medic dentist militar cu grad de ofițer (3-8).

În continuare, pe 26 iunie 1917, Henri Joseph Lentulo a fost numit medic dentist în cadrul Batalionului 2 Vânători din Neufchâteau. Alături de acest batalion, întreprinzătorul medic stomatolog a participat la bătăliile de la Flirey Beaumont (3 iulie-3 octombrie 1917), Pont à Mousson (5-23 octombrie 1917).

Aprape de încheierea primului război mondial, pe 21 ianuarie 1918, Dr. Henri Joseph Lentulo a fost trimis în Italia, mai exact la Milano, pentru a conduce și a gestiona Centrul de Chirurgie Buco-Maxilo-Facială al armatei italiene aflat în acest oraș (3-8).

După încheierea acestei mari conflagrații mondiale, unde Dr. Lentulo a fost decorat cu Crucea de Război (Croix de Guerre avec Palmes et Étoiles) și a fost citat pe 13 august 1915 pe ordinul de zi al Regimentului 359 Infanterie pentru vitejie pe câmpul de luptă, acesta a fost demobilizat, iar pe 27 martie 1919 s-a căsătorit la Paris cu Germaine Janin, cei doi având împreună 2 fiice (3-8).

MEDIC STOMATOLOG ȘI INVENTATOR REMARCABIL

Dar, odată cu anul 1919, a început extraordinara carieră de medic dentist și de inventator a Dr. Henri Joseph Lentulo. Astfel, reputatul medic dentist a devenit colaborator în cadrul Școlii Dentare din Paris (École Dentaire de Paris – E.D.P.), mutată între timp pe Bulevardul Haussmann nr. 72 [a fost susținut de către Charles Godon (1854-1923, reputat medic stomatolog și cadru didactic francez, considerat a fi unul dintre artizanii învățământului universitar modern de stomatologie din Franța) până la moartea sa în anul 1923, atunci când Lentulo a părăsit această instituție de învățământ de stomatologie; Dr. Charles Godon a fost cel care a gestionat această școală medicală superioară de stomatologie în perioada de început] (3-8).

În anul 1921, Henri Lentulo a publicat primul său articol în prestigioasa revistă franceză *L'Odontologie*, articol intitulat *L'identification des cadavres par la fiche dentaire*. Tot în anul 1921, reputatul medic stomatolog a reprezentat École Dentaire de Paris (E.D.P.) la Congresul de la Roma și, tot în anul 1921, acesta și-a deschis și un cabinet privat de medicină dentară, unde și-a exercitat activitatea, în Paris, pe Bulevardul Raspail nr. 14 (3-8). La această adresă îl regăsim pe Henri Joseph Lentulo cu adresa cabinetului privat de medicină dentară, și în Anuarul Medicilor Dentiști Francezi din anul 1927 (3-8).

În anul 1923, excelentul medic dentist și-a început activitatea de cercetare care avea să îl conducă la una dintre cele mai practice invenții din

stomatologie: acul Lentulo. Primele rezultate ale cercetărilor privind acest nou instrument pentru endodonție, Dr. Henri Joseph Lentulo le-a prezentat 2 ani mai târziu, pe 10 ianuarie 1925, în cadrul Societății de Odontologie din Paris (Société Odontologique de Paris) (3-8). Tot în anul 1925, Dr. Henri Lentulo a obținut în sfârșit și naționalitatea franceză (3-8). Pentru început, Dr. Henri Joseph Lentulo și-a patentat noua invenție, acul Lentulo, pe 25.02.1927 în S.U.A.

Dar Henri Lentulo a prezentat acest nou instrument de obturat canalele radiculare abia în anul 1928, într-un articol publicat în revista franceză *L'Odontologie* (3-9). Pornind chiar de la titlu, eminentul medic stomatolog francez a punctat importanța acestui nou, dar extrem de fragil instrument pentru introducerea prin rotație a pastei de obturație în interiorul canalelor radiculare.

După cum am menționat anterior, acest instrument a fost rapid adoptat de către comunitatea stomatologică internațională, mai precis de către toți practicienii dentiști din întreaga lume, și a fost denumit după numele ilustrului său inventator: *bourre pâte Lentulo* (în traducere aproximativă din limba franceză *purtător de pastă Lentulo*), *bourre pâte de Henri Lentulo* (*purtător de pastă Henri Lentulo*) sau pur și simplu *Lentulo* (3-9). Astfel, noua invenție a fost patentată și în Franța, aproximativ 14 luni mai târziu după omologarea acesteia în S.U.A., pe 7.04.1928. Deoarece, prima descriere a instrumentului de obturat canalele radiculare apărut în limba franceză a purtat din start numele de Lentulo, denumirea aceasta a fost adoptată ca atare de către comunitatea de stomatologie din lumea întreagă (3-11).

În același an 1928, fiii lui Auguste Maillefer (firma elevetiană Dentsply Maillefer, înființată în anul 1889 de către Auguste Maillefer, este una dintre cele mai vechi și mai de tradiție firme din lume care produce și comercializează instrumente și materiale de endodonție) au preluat brevetul de invenție pentru acest nou instrument medical de la Dr. Henri Joseph Lentulo și au trecut la producția pe scară industrială a acestui ac spiralat de obturație al canalelor radiculare, profiturile înregistrate de către aceștia fiind cu adevărat remarcabile pentru acele timpuri (3-9). Bineînțeles, aceste profituri consistente ale celebrei firme din domeniul endodonției nu ar fi putut fi înregistrate și fără un marketing extrem de agresiv practicat de către firma Dentsply Maillefer în revistele de stomatologie din întreaga lume.

De-a lungul timpului, aceste instrumente imaginate de către Joseph Lentulo au fost îmbunătățite și modificate, denumirea acestora a variat în funcție de limbile și de publicațiile și/sau dicționarele de specialitate în care acestea au fost descrise, dar diferent de descriere și de locul de apariție al acestora,

denumirea instrumentului avea obligatoriu în structură numele inventatorului, și anume Lentulo (de exemplu, *spirală metalică Lentulo pentru introducerea prin rotație a pastei de obturație radiculare*) (3-8).

Mai departe, vom încerca mai multe exemplificări, în ceea ce privește atât descrierea, cât și denumirea acestor instrumente de endodonție, în funcție de publicațiile și/sau dicționarele în care acestea au apărut (3-8):

- *Dicționarul Medical Dorlands* (1993): *Lentula, Lentulo paste carrie* (*purtător de pastă Lentulo*) (12);
- Grossmann L.I., în cartea intitulată *Endodontic practice* (din anul 1970), definește instrumentul ca *Lentulo pluggers* (13);
- Cohen S., Burns R.C., în cartea intitulată *Pathways of the pulp* (din anul 2002), definesc același instrument foarte simplu: *Lentula* (14);
- Tronstad L., în cartea intitulată *Endodoncia clinica* (din anul 1993), instrumentul este definit ca: *espiral Lentulo* (*spiral Lentulo*), sau au mai fost utilizate termenii de *obturador espiral Lentulo* (*obturator în spirală Lentulo*) și/sau *transportador de pasta Lentulo* (*transportator de pastă Lentulo*) (15);
- Ingle J.I. și Bakland L.K., în cartea intitulată *Endodoncia* (din anul 1994), definesc acest instrument de endodonție în 2 feluri: *condensador de pasta giratorio Lentulo* (*condensator de pastă rotativ Lentulo*) și/sau *espiral Lentulo* (*spiral Lentulo*) (16);
- Walton R.E., în manualul intitulat *Endodoncia. Principios y práctica* (din anul 1996), definește acest instrument de endodonție ca *fresa Léntulo en espiral* (*freză Lentulo în spirală*) (17);
- tot Cohen S., Burns R.C. în cartea intitulată *Endodoncia. Los caminos de la pulpa* (din anul 1987), definesc aceste instrumente, ca fiind *portapasta Lentulo* (*portpastă Lentulo*) și/sau *instrumento Lentulo* (*instrument Lentulo*) (18);
- aceeași Cohen S., Burns R.C., revin 12 ani mai târziu, în anul 1999, cu o ediție adăugită și revizuită a cărții intitulate *Endodoncia. Los caminos de la pulpa*, în care aceleași instrumente de endodonție sunt denumite simplu *Lentulo* (19);
- manualele și dicționarele de specialitate, apărute în cadrul Universității din Barcelona, Spania [Casas X. și colab., în cartea intitulată *Vocabulari d'odontologia* (din anul 1991); *Vocabulari d'odontologia* (din anul 2000); Casasas O., în cartea intitulată *Diccionari enciclopèdic de medicina* (din anul 1990)], definesc

acest instrument specific endodonției extrem de simplu: *Lentulo* (20-22);

- publicațiile apărute sub egida Universității din Valencia (Faus-López J., în cartea intitulată *Anàlisi terminològica en endodòncia: proposta d'un vocabulari específic*, apărută în anul 2004), denumesc acest instrument la fel de simplu și eficient, ca și publicațiile apărute sub egida Universității din Barcelona, Spania: *Lentulo* (23);
- dar, nu trebuie uitați nici autorii români. Astfel, într-un manual de de specialitate apărut în cadrul Disciplinei de Odontoterapie Restauratoare, Facultatea de Medicină Dentară, U.M.F. „Carol Davila” din București [Marcov E.C. *Manual de odontoterapie restauratoare, Vol. II. Instrumentarul utilizat în odontoterapia restauratoare* (în anul 2012)], denumirea pentru aceste instrumente este de *ac Lentulo* (24);

În continuare. Dr. Henri Joseph Lentulo a continuat să își exercite activitatea de medic stomatolog, a continuat să publice, iar în anul 1930, acesta s-a reîntors în rândul corpului didactic din cadrul Școlii Dentare din Paris (École Dentaire de Paris – E.D.P., devenită ulterior Facultatea de Medicină Dentară), unde a fost titularizat în anul 1931 și confirmat în anul 1934 (3-8).

Tot în anul 1931, excepționalul medic dentist și-a deschis un cabinet privat de stomatologie, alături de un laborator de tehnică dentară în cartierul Saint Lazare din Paris, mai exact pe Strada Roma nr. 6 (6 Rue de Rome), fiind finanțat de către un pacient și bun prieten al său, M. Martin Zédé. În acest cabinet de stomatologie, Dr. Henri Joseph Lentulo a profesat până în anul 1969, când s-a retras din activitate, având vârsta de 80 de ani (3-8).

Totuși, ceea ce trebuie menționat în acest material este faptul că, deși, în anul 1935 Dr. Henri Joseph Lentulo a ocupat fără concurs, datorită meritelor sale excepționale, funcția de șef de clinică în cadrul Școlii Dentare din Paris (École Dentaire de Paris – E.D.P. devenită ulterior Facultatea de Medicină Dentară), acesta a refuzat sistematic să își dea concursul pentru a deveni profesor universitar cu drepturi depline în cadrul reputei instituții de învățământ superior franceze, instituție de care s-a despărțit totuși în anul 1956 (3-8).

Dar, trebuie remarcat și faptul că, invadarea Franței de către trupele germane ale lui Adolf Hitler în timpul celui de-al doilea război mondial, în anul 1940, l-au afectat nespuse pe marele medic stomatolog francez. Acesta a continuat să își desfășoare activitatea de medic dentist pe tot parcursul ocupării țării sale de adopție, de către trupele armatei germane (3-8).

În anul 1969. Dr. Lentulo s-a retras la proprietatea sa din Béthonvilliers, unde a rămas până în anul

1979. Între anii 1979 și 1981, marele savant francez a locuit alături de fiica sa în localitatea Gap din Franța, unde a și încetat din viață, pe 27 ianuarie 1981. A fost înmormântat în localitatea Béthonvilliers (3-8).

ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ DE-A LUNGUL TIMPULUI

De-a lungul timpului, Dr. Henri Lentulo a fost distins cu numeroase ordine și medalii, dar a fost și autor sau coautor al unor materiale științifice de referință (3-8):

Premii și distincții

- în noiembrie 1948, a devenit președintele Société Odontologique de Paris (Societatea de Odontologie din Paris), poziție pe care a deținut-o până în anul 1956;
- în anul 1948, a înființat revista *Actualités Odonto-Stomatologiques*;
- în anul 1951, a înființat L'Association d'Enseignement d'Odonto-Stomatologie, al cărei președinte a rămas până la moartea sa, în anul 1981;
- în anul 1956, a înființat Medalia Henri Lentulo;
- pe data de 13 iunie 1962, a fost distins cu Legiunea de Onoare (Légion d'Honneur), cea mai înaltă distincție franceză care poate fi acordată unui civil, pentru Merite Deosebite în Domeniul Stomatologiei;
- în anul 1971, a fost Președinte de Onoare al celui de-al Doilea Congres al Medicilor Dentisti din Franța (Président D'Honneur du 2ème Congrès des Chirurgiens Dentistes de France), prilej cu care a fost distins cu Medalia de Argint a orașului Paris (Médaille D'argent de la ville de Paris);
- a participat la aproape toate Congreșele FDI desfășurate în perioada interbelică.

Articole

- Lentulo H.J. L'identification des cadavres par la fiche dentaire. *L'Odontologie*. 1921, 59, no. 2, p. 92-93.
- Lentulo H.J. Présentation d'un instrument pour l'obturation des canaux dentaires. *L'Odontologie*. 1928, 66, no 2, p. 87-95.
- Lentulo H.J. Guide-repère pour la préparation de loges radiculaires pour pivots. *L'Odontologie*. 1929, 67, no 2, p. 74-75.
- Lentulo H.J. Observations sur les descellements accidentels des pivots dentaires. *L'Odontologie*. 1929, 67, no 9, p. 633-636.
- Lentulo H.G. Observations sur les descellements accidentels des pivots dentaires. *Actes du Congrès de l'Association française pour*

l'Avancement des Sciences, Le Havre, 1929, section Odontologie, p. 550-553.

- Lentulo H.G. Dispositif stabilisateur pour appareils de prothèse ordinaire. *L'Odontologie*. 1929, 67, no. 10, p. 711-712.
- Lentulo H.G. De l'ouverture à l'obturation des canaux radiculaires *Actes du 8ème Congrès Dentaire International*, FDI, août 1931, Paris, section III ; *Pathologie et Thérapeutique dentaires*, p. 174-180.
- Lentulo H.G. Propagande d'hygiène dentaire et T.S.F. *L'Odontologie*. 1933, 71, no. 11, p. 780-781.
- Lentulo H.G. Fossettes, sillons, crêtes et cuspidés dans les restaurations coronaires. *L'Odontologie*, 1934, 72, no. 5, p. 315-331
- Lentulo H.G. Le traitement des canaux radiculaires. *Actes du 9ème Congrès Dentaire International*, FDI, Vienne, 1936, section X : Traitement des canaux radiculaires, p. 418-419. Vienne, Urban & Schwarzenberg, 1937.
- Lentulo H.G. D'une conception uniquement mécanique du traitement conservateur des dents dépulpées. *L'Odontologie*. 1937, 75, no. 6, p. 358-371.
- Lentulo H.G. Les indications du traitement et de l'obturation des canaux infectés en une seule séance. *L'Odontologie*. 1938, 76, no. 1, p. 14-20.
- Lentulo H.G. Sur la détermination de la hauteur d'occlusion en prothèse. *Actualités Odonto-Stomatologiques*. 1949, no. 5, p. 87-90.

- Lentulo H.G. Les inlays. Leur mise en revêtement et leur coulée. *La Revue Odontologique*. 1950, 72, no. 11, p. 549-565.
- Lentulo H.G. Considérations pratiques tirées du probable mécanisme d'entretien des infections périapicales. *Actualités Odonto-Stomatologiques*. 1953, no. 24, p. 409-436.
- Lentulo H.G. Propos sur les dentiers complets. *Actualités Odonto-Stomatologiques*. 1953, no. 24, p. 409-436.
- Lentulo H.G. Sur le mécanisme des infections périapicales. Conséquences techniques thérapeutiques. *Revue Stomato-Sodontologique du Nord de la France*. 1953, no. 30, p. 21-23.
- Lentulo H.G. Considérations pratiques tirées du probable mécanisme d'entretien des infections périapicales. *Bulletin de la Société Odonto-Stomatologique du Rhin et de la Moselle*. 1954, no. 9, p. 1-11.
- Lentulo H.G. Propos sur la construction des bagues de Richmond et couronnes. *Actualités Odonto-Stomatologiques*. 1959, no. 45, p. 37-46.
- Lentulo H.G. Implants ? *Actualités Odonto-Stomatologiques*. 1959, no. 46, p. 185-188.

Notă

Toți autorii au avut contribuții egale cu primul autor.

BIBLIOGRAFIE

1. Endodontic Solutions. What is Endodontic Therapy? Available at: <https://endosolns.com/what-is-endodontics/>.
2. Endodontics. Available at: <https://en.wikipedia.org/wiki/Endodontics>.
3. Henri Lentulo. Available at: https://fr.wikipedia.org/wiki/Henri_Lentulo.
4. Braye G, Henri Lentulo: sa vie, son oeuvre, Société française d'histoire de l'art dentaire,. Available at: <https://www.biusante.parisdescartes.fr/sfhad/actes/henri-lentulo-sa-vie-son-oeuvre/>.
5. Zimmer M. de 1920 à 1930, Société française d'histoire de l'art dentaire. Available at: <https://www.biusante.parisdescartes.fr/sfhad/art-dentaire/de-1920-a-1930/>.
6. Maestroni F, Laurichesse JM. The endodontics of Henri Lentulo and endodontics today. *Actual Odontostomatol (Paris)*. 1985 Jun;39(150):307-320.
7. Lopez-Faus J. Lentulo, portapasta de lentulo, espiral de Lentulo, fresa Lentulo Epominos Científicos CEU Universidad Cardenal Herrera. Available at: <https://blog.uchceu.es/eponimos-cientificos/lentulo-portapasta-de-lentulo-espiral-de-lentulo-fresa-lentulo/>.
8. Lopez-Faus J. Le bourre-pâte d'Henri Lentulo (1889-1981): Origine et évolution lexicographique. Société française d'histoire de l'art dentaire. Available at: <https://www.biusante.parisdescartes.fr/sfhad/actes/le-bourre-pate-dhenri-lentulo-1889-1981-origine-et-evolution-lexicographique/>.
9. Lentulo HJ. Présentation d'un instrument pour l'obturation des canaux dentaires. *L'Odontologie*. 1928;66(2):87-95.
10. Verchere L. Henri Lentulo, inventor of the filling-paste, 1889-1981. *Rev Odontostomatol (Paris)*. 1981 Mar-Apr;10(2):175-177.
11. Amadeo EM. Remembering an international master of dentistry and pioneer in endodontics: Henry Lentulo 1889-1981. *Rev Asoc Odontol Argent*. 1983 Sep;71(5):150-152.
12. Dorland NWA. Dorland's dentistry speller. 1st edition. St. Louis: Elsevier, 1993.
13. Grossman LI. Endodontic practice. 7th edition. Philadelphia: Ed. Lea & Febiger, 1970.
14. Cohen S, Burns RC. Pathways of the pulp. 8th edition. St Louis: Mosby. 2002.
15. Tronstad L. Endodoncia clínica. Editorial, Masson-Salvat, Barcelona, 1993:150-151.
16. Ingle JI, Bakland LK, Hernandez GLJ. Endodoncia, 5th edition, México: Mc Graw-Hill – Interamericana, 2004.
17. Walton RE, Torabinejad M. Endodoncia. Principios y práctica. 2nd edition. México: Mc Graw-Hill – Interamericana, 1997.
18. Cohen S, Burns RC. Endodoncia. Los caminos de la pulpa. 4th edition Buenos Aires: Ed. Médica Panamericana. 1988.
19. Cohen S, Burns RC. Endodoncia. Los caminos de la pulpa. 5th edition. Buenos Aires: Ed. Médica Panamericana. 1993.
20. Casas i Estivals X et al. Vocabulari d'odontologia: Equivalències català, castellà, anglès i francès. Barcelona: Doyma, DL 1991.
21. Berini L, Sole ML, Farran C, Sarlat JR, Vocabulari d'odontologia. Barcelona: Comissió de Normalització Lingüística de la Facultat

- d'Odontologia; Servei de Llengua Catalana de la Universitat de Barcelona, 2000.
22. Cassasas O. Diccionari Enciclopèdic de Medicina. Barcelona: Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears: Enciclopèdia Catalana, 1990.
23. Faus-López J. Anàlisi terminològica en endodòncia: proposta d'un vocabulari específic. Travail de recherche de doctorat. Département d'Stomatologie. Université de València, 2004.
24. Marcov EC. Manual de odontoterapie restauratoare, vol. II. Instrumentarul utilizat în odontoterapia restauratoare. București: Editura Ars Docendi, 2012.